

Piiput piiloon

Olen esiintynyt lukuisissa eri yhteyksissä piippu suussa. Useimmiten kun joku valokuvaaja ottaa kuvaa, vaikkapa kolumnipalstan yllälaitaan, ensimmäinen idea on että pistäpä piippu poskeen. Että näyttäisin (kerrankin) viisaalta ja mietteliäältä. Ja minä pistin. Siellä se oli muutenkin koko ajan. Mutta en pistä enää. Lopetin. Huutokauppaan vanhat nysäni ja teen piippurasseista kuusenkoristeita.

No miltä nyt tuntuu? Henki kulkee, makuaisti palaa, rahaa säästyy ja posket rusottavat kuin viikon vanhalla porsaalla? Kyllä varmaan. Just joo. Totuus on, että nyt vasta tiedän, kuinka tylsää tupakoimattomilla on ollut aina.

Jotkut kuvittelevat, että tupakointi on ”tapa”, josta pitäisi päästä eroon. Ei ole. Se on identiteetti. Maailmankuva. Maantieteellinen Arkhimedeiden piste, josta käsin maailma jakautuu savullisiin ja savuttomiin vyöhykkeisiin. Jos menet Jenkkeihin, se sanoo, vältä Californiaa. Viis auringosta, aalloista ja viineistä kun kaduillakaan ei saa polttaa vapaasti. Tiedän ulkoa kantakaupungin kahvilat joissa vielä saa polttaa, ja melkein joka tilasta, johon nyt satun joutumaan, etsin ensimmäisenä reitin ulos. Tai parvekkeelle. Piipulle.

Enää millään ei ole mitään väliä.

En koe, että olisin ”vapautunut” riippuvuudestani tai ylipäättään yhtään mistään. Päinvastoin. Kun lopettaa, vapaus vähenee. Piippu tarjoaa oman tilan. Maailmaa voi katsella kaikessa rauhassa savuverhon raosta, nojata taaksepäin ja ottaa vähän etäisyyttä. Miettiä seuraavaa siirtoa, sitten joskus kun taas osallistuu maailman toimintaan.

Ennen kaikkea tupakka tarjoaa Tauon. Ihan mistä tahansa. Kokouksesta, lukemisesta, huonosta tv-ohjelmasta, tylsistä bileistä, uuvuttavasta

seurustelusta, kolumnin kirjoittamisesta ja lastenhoidosta. Tupakoimattomuus merkitsee keskeytyksetöntä maailmaan osallistumista. Piipun kanssa saattoi hengähtää hetken, vaikka yskittikin. Nyt henki kulkee paremmin, mutta mukana pitää olla koko ajan. Hengähtää ei ehdi. Mitä iloa on vähemmästä rahinasta?

Terveysvalistajille tupakoitsija on kova pala. Usein ajatellaan, että kun oikein kampanjoidaan ja kerrotaan tupakoinnin haitoista, kyllä ne tulevat järkiinsä. Tsuibaduibaduu. Kokoomuksessa ajateltiin muinoin samalla tavalla: että kun ihmisille kerrotaan kommunismin vaaroista ja ilkitöistä, ihmiset ajattelevat että ahaa, enpä tiennytkään, äänestämpä porvareita. Oli oikein valistuskampanjakin. Hah. Kommunismin kannatus kääntyi nousuun.

Tupakoitsija on jokseenkin immuuni valistukselle, sillä hänen identiteettinsä perustuu valistuksen kritiikille. Piintynyt tupakoitsija pitää terveydestään huolehtivia pikkumaisina ja itsekeskeisinä omaan napaansa tuijottajina. Itsekkäässä nautinnonhalussa tupakoitsija ei ajattele itseään, vaan päinvastoin, on valmis uhraamaan itsensä. Tupakka on uhrittoman maailman uhraus, tyhjä ele, mutta kuitenkin.

Lopettamisessani ei ole mitään järkeä. Paitsi ehkä se, että tupakka tappaa ihan oikeasti, eikä mitenkään kivalla tavalla. Ja pienen pojan isän pitäisi elää vielä pitkään. Että voisi sitten lopulta katsella tyhjää pesää ja menehtyä ikävään tohvelit jalassa.

Ten weeks after

No, neljä viikkoa, mutta kuitenkin. Ja yhä lakossa. Paras tukeni on viisas puoliso, joka ei ole kiinnänyt koeluontoiseksi markkinoimaani lakkoon juurikaan huomiota.

Tosin meinasin revetä, kun julkistin lopettamiseni tiedotusvälineissä. Yleensä lako aloitetaan puolisolta salaa, kunnes jäädytään kiinni. Sitten ollaan julkisesti lakossa ja poltetaan puolisolta salaa. Tai Toisilta. Kontrolli siirtyy heille. Mitäs itseään piiskaamaan, kun kaikki muut vahtivat. Ja niitä voi aina huijata. Kertaalleen lopettaneet ja toisilta salaa tupakoivat ovat kehittäneet itsepetoksesta kymmenennen korkean taidemuodon.

Houkutus on kova, sillä kaikenlaisia selkään taputtelijoita ja onnittelijoita on hyvin vaikea kestää tupakatta. Ihan kuin olisi kääntynyt, ja Tupakattomien Lahko toivottaa tervetulleeksi valaistuneiden joukkoon sadoin hymyin ja tuhansin tietävin katsein. Painukoot helvettiin.

Lopettaminen on alistumista. Ne voittavat, tein niin tai näin. Tekisi mieli alkaa polttaa ihan kostoksi. Yritän ajatella, että sitä Ne juuri haluavat. Tietävien hymyjensä takana. En perkele polta.